

Neveléstudomány II.
2020. október 16. 13.00-14.45
Szekciófelelős:
Forgó Mónika, +36 70 948 9902

Pszichológia- és Neveléstudomány

Szekcióelnök:		Neveléstudomány II. Dr. Végh Veronika (BME)
II. panel	13.00-13.15	Nemes László
	13.15-13.30	Ládiné Szabó Tünde Julianna
	13.30-13.45	Thant Sin Khin Khin
	13.45-14.00	Motolai Anna Dóra
	14.00-14.15	Nagy Róbert
	14.15-14.30	Kalas Vivien
	14.30-14.45	Varga-Csikász Csenge

Neveléstudomány II.
2020. október 16. 13.00-14.45
Szekciófelelős:
Forgó Mónika, +36 70 948 9902

Felsőoktatási könyvtárak szerepe az egyetemek és a versenyszféra közti transzfer folyamatokban

NEMES László

ELTE Bölcsészettudományi Kar Irodalomtudományi Doktori Iskola, Könyvtártudományi doktori program, doktorjelölt
információ- és tudásmenedzsment a felsőoktatásban.
nemes.laszlo84@gmail.com

A felsőoktatás sajátossága, hogy nem kizárólag az oktatás révén van kapcsolata más társadalmi rendszerekkel, illetve szereplőkkel. Hármass feladat tagolásában megtalálható még a kutatás, valamint a harmadik misszióknak nevezett feladat (szolgáltatás- és hatáshalmaz, amely sem nem oktatás, sem nem kutatás). A felsőoktatási intézmények szervezeti egységei közül véleményem szerint a könyvtár az, amely mindhárom feladathoz erősen kapcsolódhat, hiszen jelen van a képzésben, háttérrel biztosít a kutatásokhoz és azok eredményeinek disszeminációjához, valamint ez a nem egyetemi polgárok által legkönnyebben elérhető intézményi szolgáltatás. Ez azért is különösen fontos, mert az egyetemek sikerének – nem csak teljesítményének – egyik kulcsa a megfelelő színvonalú transzfer folyamatkezelés.

A fentiek fényében kutatásom hipotézisei:

I. hipotézis: A felsőoktatás egy olyan komplex rendszer, amely a DIKW (data-information-knowledge-wisdom) piramis első három szintjén egyaránt képes terméket előállítani és újrahasznosítani.

II. hipotézis: Az egyetemek és a magánszektor közötti transzfereknek azonosítható ösvényei vannak.

III. hipotézis. A felsőoktatási intézményekben sikerességéhez hozzájárul egy olyan szervezeti egység, amely az adat-, az információ- és a tudásvagyont menedzselésével erősíti az intézmény és a céges partnerek közötti kapcsolatot. Az intézmény könyvtári szervezetének ezen vagy a menedzselésében kiemelt szerepe van.

Mind a felsőoktatás, mind a transzfer folyamatok, mind a könyvtárak esetében olyan trendekről és folyamatokról beszélhetünk, amely nemcsak a hazai intézmények sajátja. Így a kérdéskörök tárgyalása során nem megkerülhető nem magyar intézmények vizsgálata. E vizsgálat során két módszertant alkalmazok. Egyrészt a digitális felületeken áttekintem, hogy milyen transzferösvényeket alkalmaznak, másrészt az intézményi könyvtárak munkatársaival készítették interjúkat.

Előadásomban az alábbi három külföldi felsőoktatási intézmény könyvtárával készített felmérésemet prezentálom a fenti hipotézisekre reflektálva:

1. Egyesült Királyság: University College London
2. Amerikai Egyesült Államok: Kelet-Illinoisi Egyetem
3. Észtország: Tallinni Egyetem

E három vizsgált országot, illetve intézményt az alábbi szempontok szerint választottam ki:

1. Figyelembe véve a K+F+I szférában leírt „európai paradoxont”, hogy az EU erős az alapkutatásban, erős a tudományos teljesítményben, de nagyon gyenge a piaci alkalmazásban (ezért USA és EU intézmények)
2. Rangsorokban kiemelt helyet elfoglaló intézményekhez kötődjenek (University College London)

Neveléstudomány II.

2020. október 16. 13.00-14.45

Szekciófelelős:

Forgó Mónika, +36 70 948 9902

4. 1989/1991-es rendszerváltásban érintett ország, amely kiemelt fejlődésen ment keresztül (Észtország: Tallinni Egyetem)

- 5.

Kulcsszavak: könyvtár, egyetem, felsőoktatás-menedzsment, innováció, tudásösvények, digitalizáló, USA, UK, Észtország

Neveléstudomány II.
2020. október 16. 13.00-14.45
Szekciófelelős:
Forgó Mónika, +36 70 948 9902

Tankocka az alapfokú oktatásban

LÁDINÉ SZABÓ Tünde Julianna

EKE – Neveléstudományi Doktori Iskola / Eszterházy Károly Egyetem Gyakorló Általános, Közép-, Alapfokú Művészeti Iskola és Pedagógiai Intézet

Neveléstudomány

ladine.szabo.tunde@uni-eszterhazy.hu

Az elmúlt évtizedekben az informatika rohamos fejlődésének lehetünk tanúi. Észre sem vesszük, hogy a számítógép a mindennapjaink részévé vált. A ma iskolába járó gyerekek természetesen mozognak ebben a digitális világban. Lételemük az okos telefon, a számítógép, az internet. Szívesebben játszanak, mint tanulnak. Ezek a digitális eszközök alakítják a személyiségüket. Az oktatás területén a hétköznapiak során egyre inkább azt tapasztaljuk, hogy a túlzott digitális eszközhasználat révén kicsúszik kezünkől a gyermekek irányítása. A jól bevált, megszokott módszerekkel egyre nehezebb eredményt elérni náluk.

Sokat gondolkodtam, hogy mi lehet erre a problémára a megoldás. Több kérdés fogalmazódott meg bennem.

Mivel tudnám ösztönözni őket a tanulásra, érdekesebbé, szívesebbé tenni a tanórákat?

Mit tehetünk annak érdekében, hogy tanulóinkat megvédjük az internet káros hatásaival szemben? Hogyan segíthetjük őket, hogy eligazodjanak a digitális dzsungelben?

Fontos, hogy olyan alkalmazásokat találjunk tanulóink számára, amellyel hasznosan töltik idejüket, felkelti érdeklődésüket, hasznos információval szolgálnak.

Lehet, hogy segítségünkre lehet a probléma megoldásában az online feladatkészítő alkalmazások, weboldalak használata az oktatásban és otthon?

Keresni, kutatni kezdtem, hamarosan egy mesteraspiránsokból álló csoport (Tankockakör) tagja lettem. Ekkor ismerkedtem meg a LearningApps - internetes oktatási segédeszközzel, egy webkettes alkalmazással. Az online platform segítségével interaktív és multimédiás oktatási segédanyagokat, „tankockákat” állíthatunk elő és változtathatunk meg egészen egyszerűen. E hasznos alkalmazás segítségével játékosá tehetjük a tanítási – tanulási folyamatot. A tankockák szívesebbé, élvezetesebbé varázsolhatják tanóráinkat, segítségükkel, figyelemmel kísérhetjük tanulóink fejlődését. A felület reklámmentes, használata ingyenes.

A Tankockakör tagjaként 2016 – től országos tudásmegosztó tevékenységet végzek. Mindannyiunk fontos célja a pedagógusok módszertani eszköztárának bővítése. Folyamatos törekvésünk, hogy a Learningapps-et minél többen megismerjék és egyre szélesebb körben használják. Sok pedagógus csatlakozott hozzánk az utóbbi években és vált Tankocka, LearningApps felhasználóvá.

Előadásomban az alapfokú oktatásban végzett kutatásom (bevállásvizsgálat, kérdőívek, interjúk) eredményeit, illetve a Tankockakör (magyarországi terjesztők- mesterpedagógusok egy csoportja) eddig elért eredményeit (web-oldal fordítása, kapcsolat a német – svájci fejlesztőkkel, Tankocka a Komplex Alapprogramban, továbbképzések, Tankocka akkreditáció, szakirodalom, előadások, publikációk a témával kapcsolatban magyar nyelven), szeretném bemutatni.

Kulcsszavak: Tankocka, online, LearningApps, feladatkészítő alkalmazás, Tankockakör

Neveléstudomány II.
2020. október 16. 13.00-14.45
Szekciófelelős:
Forgó Mónika, +36 70 948 9902

SCHOOL-UNIVERSITY PARTNERSHIP: INNOVATIVE PERSPECTIVE OF KNOWLEDGE SHARING AND LEARNING

THANT SIN Khin Khin

Eötvös Loránd University, Faculty of Education and Psychology, Doctoral School of Education

khinthant5@gmail.com

Innovation is important in education. For innovative education, there should be connection and collaboration between knowledge production, dissemination and application sectors. Knowledge sharing is the main thing for upbringing the innovative education. Compared to other professions, education sector left behind in connecting the production of knowledge (university) and its application (school setting). School-university partnership is one of the most suitable solutions for innovative education since it can connect the research, theory and practice in education where the knowledge are produced, disseminated and applied.

This study will discuss the context of school-university partnership in its areas of knowledge sharing and learning between schools and universities. The aim of this study is to investigate how universities and schools collaborate to share knowledge and learn together within partnerships in order to develop their skills and for innovative education. The innovative perspective of school-university partnership from perspective of “*triple helix*”, where the focus is on collaboration between actors and how they coordinate, will be outlined. The “*knowledge triangle*” will be clearly explained by highlighting the need of collaborating between research, innovation and education. The explanation of how these two concepts (knowledge triangle and triple helix) are applied in education will also be discussed. The second part of this study will outline “*learning nature within partnership*”. For innovation, learning is also an essential element in education. School-university partnership develops the skills of participants by encouraging learning by bringing two or more communities together in a single unit. Hargreaves’ *Joint Practice Development (JPD)* will be presented as the core collaborating theory in the context of school-university partnership. Networks of schools which are important not only for sharing of knowledge but also for learning will also be presented in this study.

In conclusion, the overall innovative perspectives of school-university partnership for knowledge sharing and learning will be summarized in this study. This study will give the complete view of school-university partnership by underlying its knowledge sharing and learning perspectives.

Keywords: School-university partnership, Innovative education, Knowledge sharing.

Szociális érzékenyítés óvodáskorban

MOTOLAI Anna Dóra
Eszterházy Károly Egyetem
Szociális érzékenyítés
motolai.anna@hok.uni-eszterhazy.hu

A mai felgyorsult világban, továbbá egyfajta paradigmaváltás eredményeként, mely az óvodai nevelésben is történt az elmúlt évtizedek során, az óvodapedagógus feladatai nem korlátozódhatnak le csak a napi nevelési, gondozási és adminisztratív feladatokra (Fáyiné - Dr. Sztanáné, 2013). E változás egyik aspektusa a kompetencia alapú nevelés előtérbe helyezése fókuszba, másrészt pedig kiemelt cél, hogy az óvoda biztos alapokat fektessen le az erkölcsi és szociális nevelés terén (ÓNOAP, 2012). Az óvodák többségében integrált nevelés folyik, így egyre kiemeltebb szerepe van annak, hogy a tipikus fejlődési ütemű gyermekekkel megismertessük a sajátos nevelési igényű társaikat. Témaválasztásomat főként az indokolja, hogy az óvodapedagógus képzés szakmai gyakorlatán eltöltött idő alatt magam is találkoztam különböző attitűddel rendelkező szülőkkel és óvodapedagógusokkal az SNI és integráció tekintetében.

Az empirikus kutatásom célja, hogy feltárjam a szülői és óvodapedagógusi véleményeket az óvodáskorú gyermekeket érintő szociális érzékenyítésről és annak létjogosultságáról. Továbbá kutatásom során arra keresem a választ, hogy az óvodapedagógusok pedagógiai gyakorlatában mennyire jellemző a direkt érzékenyítő módszerek alkalmazása.

A szakmai gyakorlaton töltött idő tapasztalataim alapján a kutatásom gyakorlatorientált (Babbie, 2000), melyben az alábbi hipotéziseket állítottam fel:

1. A szülők többsége szívesen íratja gyermekét integrált csoportba.
2. Az óvodapedagógusi vélemények alapján a nem SNI-s gyermekek elfogadóbbá válnak az integrált nevelés során, mint azok a nem SNI-s gyermekek, akik nem integrált óvodába járnak.
3. Az óvodapedagógusok jellemzően nem alkalmaznak direkt érzékenyítő módszert.
 - 3.1. Nem jellemző sem az óvodapedagógusokra, sem a szülőkre, hogy ismerik és olvasnak érzékenyítő meséket gyermeküknek.
 - 3.2. Az óvodai csoportokban jellemzően nincsenek érzékenyítő mesekönyvek.
 - 3.3. A szülők és az óvodapedagógusok nagy része nem ismeri a meseterápia nyújtotta lehetőségeket az érzékenyítésben.

Hipotéziseim igazolására egyrészt kvantitatív módszert, az írásbeli kikérdezést használtam, s eszközként kérdőíveket töltöttem ki szülőkkel és óvodapedagógusokkal. Kvalitatív módszerként pedig megfigyelést alkalmaztam egy óvodai csoportban, ahol arra fókuszáltam, hogy a gyermekek, szülők és az óvodapedagógusok hogyan viszonyulnak a sajátos nevelési igényű gyerekekhez. A megfigyelést részvevő megfigyelőként végeztem, megfigyelési technikaként a naplózást, feljegyzést használtam (Falus, 2011).

A kérdőív eredményeiből többek között kiderül, hogy az óvodapedagógusok kevés módszert ismernek a szociális érzékenyítés esetében, és az óvodai csoportokból jellemzően hiányoznak az érzékenyítő mesekönyvek. A szülői vélemények alapján kapott adatok között dominánsak azok, melyek szerint fontos a szociális érzékenyítés, illetve ennek legjobb módszere a modellnyújtás és beszélgetés. A megfigyelés során tett észrevételeim az eltérő szülői attitűdöt és óvodapedagógusi módszerek hiányosságait is jelzik.

Neveléstudomány II.
2020. október 16. 13.00-14.45
Szekciófelelős:
Forgó Mónika, +36 70 948 9902

Digitalizáció és oktatás: hagyomány vagy evolúció?

NAGY Róbert
Eszterházy Károly Egyetem
Neveléstudomány
nagy.robort@uni-eszterhazy.hu

A XX. század második felében kiteljesedő technológiai változások jelentős kihívás elé állították a neveléstudományt, létrehozva azon belül több új tudományterületet is az oktatástechnológiától a digitális pedagógiáig.

A digitalizáció hatására az iskola, mint intézmény társadalmi rendszeren belüli helyéről és szerepéről valamint a tanítás-tanulás folyamatáról való gondolkodás új értelmezési keretrendszer felállítását tette szükségessé.

Az új világ edukációs feladatainak megoldása interdiszciplináris megközelítést igényel, amely a neveléstudomány mellett további társ- és háttértudományok bevonását is szükségessé teszi, különösen a szociológia, a pszichológia, a közgazdaságtan és az informatika területéről. (Nagy, 2002) A tanulási ökoszisztéma (Radó, 2017) minden szereplője érintett a fenti változásokban, sőt létrejöttek olyan új tanulási környezeti elemek is, amelyekhez a feltételt a technológia megléte biztosította. A kultúraváltás ugyanakkor az iskolák digitális átállását is szükségessé tette. (Racsko, 2017)

Problémafelvetésem azon alapul, hogy a digitalizáció iskolarendszerre és annak szereplőire gyakorolt hatására vonatkozó empirikus visszajelzések részlegessége valamint az iskolát érő külső impulzusok közép- vagy hosszú távú érvényesülése nehezíti az elméleti megközelítések különböző aspektusú vizsgálatát.

Az előadás arra törekszik, hogy bemutassa azokat a jelentősebb gondolati egységeket, fogalmi csomópontokat, amelyek a 4. ipari forradalom hatásmechanizmusát vizsgálják a kiterjesztett módon értelmezett oktatásra. Olyan modellt kívánok bemutatni, amely a szakirodalmi háttér felhasználásával kapcsolatot teremt a digitalizáció és az oktatás főbb területei között, beazonosítva olyan területeket, amelyek a közeljövőben kutatási szempontból a neveléstudomány számára kihívást jelentenek.

Neveléstudomány II.
2020. október 16. 13.00-14.45
Szekciófelelős:
Forgó Mónika, +36 70 948 9902

Digitális oktatás Európában a koronavírus-járvány idején

KALAS Vivien

ELTE ÁJK, NKE EJKK Európa Stratégia Kutatóintézet (EUSTRAT)

kalas.vivien@uni-nke.hu

2020-ban a koronavírus-járvány sok szempontból kihívás elé állította Európa országait. Ezek közül az egyik a távolsági oktatás megszervezése volt. Szinte valamennyi kormány amellet döntött, hogy a diákok, hallgatók digitálisan, otthonról folytassák tanulmányaikat. A gyakorlatba való átültetés során azonban jó néhány, már meglévő probléma előtérbe került, amely megnehezítette az online tanulást. A nemzeti kormányok különböző módszerekkel igyekeztek megkönnyíteni mind a diákok, mind a pedagógusok, oktatók helyzetét, és mindemelett folyamatos volt európai uniós szinten az oktatáspolitikáért felelős miniszterek közötti egyeztetés a tapasztalatokról, megoldási kísérletekről.

Előadásomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy, tiszteletben tartva azt, hogy az oktatáspolitikai nemzeti hatáskörben van, szükséges-e az Európai Unió, a mostaninál nagyobb mértékű szerepvállalása ezen a területen, különös tekintettel a digitalizációt érintő intézkedésekben? Amennyiben igen, azt milyen formában valósíthatja meg?

Történeti módszertannal előadásom első részében áttekintem az oktatáspolitikai, illetve a digitális politika fejlődésének főbb állomásait elsősorban az Európai Unióban, másodsorban az egyes európai nemzetekben. Az előadás második felében bemutatom, milyen kihívásokkal szembesültek az államok a digitális oktatás bevezetésekor, továbbá, hogy milyen intézkedéseket hoztak annak érdekében, hogy a lehető legkevesebb tanuló szoruljon ki az oktatásból. Ezen túlmenően, kitérek arra is, hogy milyen segítséget nyújtott nekik mindehhez az Európai Unió, mik voltak azok a már rendelkezésre álló források, programok, amelyek megkönnyítették ezt a helyzetet.

Legvégül azt állítom, hogy a minden országot egyformán érintő problémák következtében helye van az erősebb uniós szerepvállalásnak, legfőképpen a digitális oktatás kereteinek megteremtésében.

Neveléstudomány II.
2020. október 16. 13.00-14.45
Szekciófelelős:
Forgó Mónika, +36 70 948 9902

A drámapedagógia és a történetválasztás mechanikája

VARGA-CSIKÁSZ Csenge

Eszterházy Károly Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola

Pedagóguskutatás

varga.csikasz.csenge@gmail.com

Hogyan választunk történetet, amikor egy iskolai színjátszó csoporttal dolgozni kezdünk? Milyen „mankókkal” segíthetjük a diákok játékát, ami a darab megértését is szolgálja? Mi a gyerek és a csoportvezető viszonya a témához? – hasonló kérdésekkel foglalkoztak a résztvevők azon a rendezvényen, mely 2019. november 30-án a Magyar Drámapedagógiai Társaság és a balassagyarmati Mikszáth Kálmán Művelődési Központ közös szervezésével jött létre. A gyermek-, diák- és ifjúsági színjátszó csoportvezetőknek megrendezett drámapedagógiai módszertani napon – Hajós Zsuzsa és Nyáry Arnold vezetésével – a jelenlévő pedagógusok elméleti és a drámához hűen gyakorlati módszerekkel kerestek megoldásokat a felmerülő szakmai kérdésekre.

A drámapedagógia és a színházi nevelés eszköztárát vizsgálva ma már alátámasztható tény, hogy ez a módszer az érzelmi intelligencia, a helyes erkölcsi magatartás és a személyiség fejlesztésére is pozitív hatást gyakorol. Emellett nemcsak a fiatalokat formálja, hanem a technikát alkalmazó pedagógusokat is optimizmussal tölti fel. A módszertani nap eseményeinek vizsgálatán keresztül felfedezhetjük azokat az önreflexiós pillanatokat, amikor ezek nyíltan megmutatkoznak.

A délelőtti folyamán a szakmai napon résztvevő színjátszó csoportot vezető tanárok a történetválasztás mechanikájának tárgykörét elemezheték ki, alsós, felsős és gimnáziumi korosztályban gondolkozó csoportokban dolgozva. Korosztálytól függetlenül előkerültek olyan kulcsfogalmak, mint a szerep védelme, feloldás és építkezés – utóbbi alatt a darabok témájának körüljárását, megértését és feldolgozását értve –, az életjáték és pszichodráma közötti különbségek. A jelenlévő oktatóknak először vázlatyszerűen, majd egy-egy elemet kiragadva gyakorlati feladatban kellett megmutatniuk, hogyan építenék fel különböző korosztályú csoportok részére az egy-egy történetbe való elmerülés foglalkozásait.

Délután már a problémamegoldás került a fókuszpontba, így a nevelők saját szakmai kérdéseiket, tapasztalatukat oszthatták meg a kollégákkal. Többek között szó esett a csoportok célkitűzéseiről, dilemmáiról (irodalmi színpad vagy színpadi előadás), a műsorok kiválasztásáról (szerkesztett műsor vagy előadás), az öncélúság kérdéséről, az eszközhasználat csapdájáról (zene, díszlet, biodíszlet, tárgyak), a sztereotípiákkal való gyakori találkozásokról, és a befejezés sokoldalúságáról.

Az esemény végén olyan szakmai beszélgetésekre is sor került, melyek a színjátszás, drámapedagógia népszerűsítésének tárgykörét érintették: közösség- és kapcsolatépítő és –teremtő, feszültségvezető elemeit is kiemelve, mégis, Jancsi és Juliskaként olykor a nevelési eszközök erdejében tévelyegve, a mézeskalácsházat keresve. Szentirmai László *Comeniusi gondolatok a drámapedagógiáról* című munkájából kiderül, hogy Comenius már 1654-ben kiemeli a *Schola Ludus* előszavában az iskolai színjátszás fontosságát: a közönség előtti szereplés segít az összpontosításban, az önfegyelemben – legyen az a testbeszéd vagy gondolatok korlátozása, a helyes magatartás –, a megfigyelés és az észjárás élénkítésében.

Neveléstudomány II.
2020. október 16. 13.00-14.45
Szekciófelelős:
Forgó Mónika, +36 70 948 9902